

KORTWEG

Driemaandelijks tijdschrift van het Willemsfonds Brussels Hoofdstedelijk Gewest - Erkenningsnummer P206416 - Afgiftekantoor Brussel X - Kortweg
Verantwoordelijke Uitgever: Mireille Corteville, p/a Andrée De Jonghstraat 12/17, 1020 Laken - Tel. 0497 58 54 96 - E-mail: suzanne.terhaar@willemsfonds.be - Website: www.willemsfondsbrussel.be

Nr. 93
aug. '22

Bezoek aan de Vroegmarkt
pagina 4

3 Joseph Diongre-wandelingen
pagina 5

Veel zomerliteratuur-tips
pagina 9-11

**world
championship
poetry slam**

LEES ER MEER OVER OP PAGINA 2-3

Geleide wandeling in de tuin- wijk van Sint-Agatha-Berchem

Willemsfonds Sint-Agatha-Berchem organiseert in samenwerking met de vzw Culturama een wijkwandeling in Sint-Agatha-Berchem. De wandeling staat in het teken van de Cité Moderne, een tuinvijk opgetrokken tussen 1922 en 1925 door de architect Victor Bourgeois, met de hulp van urbanist Louis Van der Swaelmen.

Het is één van de eerste voorbeelden van grootschalige kubistische architectuur in Europa. De architect liet zich inspireren door de ideeën van Bauhaus. De tuinvijk is samengesteld uit 275 wooneenheden en zodanig ingedeeld dat de contacten tussen de bewoners bevorderd worden (korte straten, lage gebouwen, intieme en rustgevende uitzichten). Victor Bourgeois gebruikte gewapend beton om de huizen te bouwen, wat in 1920 een nieuw bouw materiaal was. Hiermee verdiende de architect de hoofdprijs van de Internationale Tentoonstelling van Decoratieve Kunsten van Parijs in 1925.

- 🕒 **Zaterdag 10 september en zaterdag 8 oktober, telkens om 11u00**
- 📍 **Locatie waar we afspreken wordt bij inschrijving bekendgemaakt**
- 💶 **Gratis**
- 📧 **Inschrijven via ilsecarle@hotmail.com (geef de keuze van datum, 10 september of 8 oktober, zeker mee door bij inschrijving)**

BRUSSELS PLANETARIUM POETRY FEST

In september vormt onze hoofdstad wederom het toneel voor de unieke bijeenkomst van nationale en internationale experimentele dichters onder (en op) de koepel van het Planetarium: het **Brussels Planetarium Poetry Fest**. In deze negende editie van het festival leggen we de nadruk op het creatief inzetten van nieuwe technologieën op het vlak van projecties door een samenwerking met studenten van MaxLab (Universiteit Antwerpen/AP Hogeschool) én Deense filmmaker Sascha Conrad. Daarnaast focussen we ons op samenwerking en interactie, met een uitwisseling tussen artiesten onderling, partners én het publiek door achteraf eindelijk weer een gezellige receptie in het Planetarium te organiseren. Lees alles over dit project; de artiesten die dit jaar van de partij zullen zijn én hoe jij erbij kunt zijn op **pagina 4**.

**world
championship
poetry slam**

2022

OPENINGSVOND WK

26/09

LGBTQI + IN SLAM POETRY

27/09

HALVE FINALE 1

27/09

HALVE FINALE 2

28/09

SCREENING DOCUMENTAIRES SLAM

28/09

FINALE

29/09

De beste punchlines ter wereld. 40 slammers, 1 kampioen.

Meer informatie of details → surf naar <https://www.worldpoetryslam.org/>

Willemsfonds brengt het WK Poetry Slam naar je toe

40 Nationale kampioenen strijken in Brussel

neer voor het wereldkampioenschap

In de week van 26 september strijkt het Wereldkampioenschap Poetry Slam* 2022 neer in Brussel en het Willemsfonds organiseert mee!

Een veertigtal slammers uit alle hoeken van de wereld nemen het binnenkort tegen elkaar op tijdens 2 halve finales en een finale in onze stad. Slammers krijgen enkele minuten de tijd om de vakjury en het aanwezige publiek (zowel online als fysiek) te overtuigen. Verwacht je aan een wervelstorm van literaire kaakslagen en straffe quotes. De hosts leiden de wedstrijd meertalig in goede banen. Jij beslist mee wie er naar de volgende ronde gaat, dus kom zeker af! Gil, fluit of klap jouw favoriete kandidaat naar de overwinning!

Ambiance verzekerd!

Tijdens dit WK kan je deelnemers uit Algerije, Madagascar, Guinee, Botswana, Togo, Mauritius, Tsjaad, Kameroen, Zuid-Afrika, Mozambique, België, Spanje, Italië, Ierland, Kroatië, Slovenië, Cyprus, Frankrijk, Hongarije, Polen, Oostenrijk, Argentinië, Dominicaanse Republiek, Mexico, Brazilië, Cuba, Uruguay, Chili, Costa Rica, Canada, Guatemala, Haïti, Japan, Australië en Nieuw-Zeeland aan het werk zijn. Belgisch kampioen Poetry Slam 2021 Marie Darah verdedigt de eer van ons land.

* Ben je niet zeker wat je kan verwachten van Poetry Slam? Kijk dan gauw even op de volgende pagina voor een woordje uitleg.

🕒 **Halve finales: dinsdag 27 en woensdag 28 september / Finale: donderdag 29 september**
Telkens om 19u30 (deuren open vanaf 19u00)

📍 **Kinepolis, Eeuwfeestlaan 20, Brussel**   **Heizel**

🎫 **Tickets:**

- **Leden kunnen een avond bijwonen aan 10 euro, of aan 19,95 euro voor een driedagenpas: stuur hiervoor een mail suzanne.terhaar@willemsfonds.be of 0497 58 54 96**
- **Niet-leden: tickets kosten 12,50 euro en kunnen aangekocht worden via de website van Kinepolis - de rechtstreekse link is <https://kinepolis.be/nl/content/wk-poetry-slam-2022>**

❓ **Heb je specifieke vragen? Heb je hulp nodig bij het reserveren van tickets? Wil je op een andere manier graag helpen bij dit WK (vrijwilligers zijn altijd welkom): neem dan contact op met Suzanne via suzanne.terhaar@willemsfonds.be of 0497 58 54 96.**

Maar er is nog veel meer te beleven!

Officiële opening van het WK Poetry Slam + showcase Belgische scene

Op 26 september komen alle kampioenen en onze gasten van over de hele wereld aan. We hebben een speciaal welkom voorbereid, waar we hen vanaf 19u00 allemaal zullen ontmoeten in Muntpunt Grand Café. De Brusselse ministers zijn uitgenodigd om hen speciaal welkom te heten en het eerste inclusieve wereldkampioenschap poetry slam in te huldigen. Vanaf 20u30 vinden op dezelfde locatie verschillende poëzieoptredens plaats in samenwerking met Slameke. De avond zal beginnen met optredens van dichters uit België en voortgezet worden met een open mic met dichters uit onze eerder gelanceerde open call.

🕒 **Maandag 26 september om 19u00 (showcase vanaf 20u30)**

📍 **Muntpunt Grand Café, Munt 6, Brussel**   **De Brouckère**

🎫 **Gratis**

Screenings documentaires Slam

Samen met Cinema RITCS vertonen we enkele documentaires over verschillende initiatieven binnen het Belgische slam poetry-landschap. Deze screenings zijn vrij toegankelijk en worden gevolgd door een Q&A-sessie met de makers. Wil je meer te weten komen over Poetry Slam in België en wat het betekend heeft? Kom dan zeker kijken. Twee documentaires die zeker te zien zullen zijn:

- Documentaire "*Slam Poetry in gevangenissen*"

De voorbije maanden gaven enkele slammers workshops aan de gedetineerden en aan vrije burgers in de gevangenissen van Leper, Gent en Ruislede.

Documentairemaker Glenn Dumortier, die ook deelnam aan het BK Poetry Slam 2021, maakte een poëtische vertelling over deze workshops.

- Documentaire "*Seniorenslam*"

Seniorenslam is een project van het Leuvense TRILL. Via spoken word en slam poetry wilt de organisatie een brug bouwen tussen twee maatschappelijke evoluties: vergrijzing en verkleuring. Stedelijke jongeren en actieve senioren, twee groepen die vaak als uitersten van elkaar worden gezien, terwijl ze meer gemeen hebben dan je zou denken. Documaker Tijs Torfs bracht tijdens het afgelopen traject de uitwisseling tussen de jonge spoken word en allround kunstenaar Sarah Bekambo en de oudere deelneemster Els Van Langendonck in beeld.

🕒 **Woensdag 28 september vanaf 14u00 tot 17u00**

📍 **Cinema RITCS, Antoine Dansaertstraat 70, Brussel**   **Dansaert**

🎫 **Gratis**

LGBTQI+ in Slam Poetry

Een zeer belangrijk onderdeel van dit nieuwe wereldkampioenschap is inclusiviteit, toegankelijkheid en representatie voor iedereen. World Poetry Slam Organization (de organisatie waar we als Willemsfonds trots deel van uitmaken) koos er daarom in haar manifest ook voor om LGBTQI+-rechten als een van de kernthema's op te nemen binnen haar werking. Op 27 september om 15u45 zullen 8 slammers uit verschillende landen plaats nemen op het podium in Muntpunt en verwoorden hoe zij dit thema ervaren. Deelnemende artiesten zijn: Makis Moulos (Greece), Canuto Roldán (Mexico), Puti Futurista (Uruguay), Marie Darah (Belgium), Anna Moura (Brazil), Andrea Gómez Jiménez (Costa Rica), Dan Goodwin (New Zealand).

🕒 **Dinsdag 27 september om 15u45**

📍 **Muntpunt Grand Café, Munt 6, Brussel**   **De Brouckère**

🎫 **Gratis**

Wegdromen bij poëzie onder de koepel van het Planetarium

In september vormt onze hoofdstad elk jaar het toneel voor de unieke bijeenkomst van nationale en internationale experimentele dichters onder (en op) de koepel van het Planetarium: het Brussels Planetarium Poetry Fest.

Speciaal voor het Planetarium creëerden ook dit jaar weer 9 woordkunstenaars een eigen performance. Op 9 en 10 september kun je 2 avonden lang genieten van een unieke totaalervaring in het Planetarium vol poëzie, muziek en beelden. Elke deelnemende artiest treedt zowel vrijdag- als zaterdagavond op in een doorlopende show en alle optredens zijn onlosmakelijk verbonden met de projecties op de koepel. Dit jaar verzorgt niet alleen Gert Smet, vaste technicus van het Planetarium, de projecties, maar zullen ook studenten van MaxLab zich hieraan wagen; creëert Frédéric Lipczynski (winnaar van onze Open Call) uniek videomateriaal bij 1 van de performances én zal Deens filmmaker Sascha Conrad een samenwerking aangaan met Duits dichteres Ulrike Almut Sandig. Het beloven dus zeer bijzondere avonden te worden vol experimenten, zowel onder als op de koepel.

Het thema van BPPF 2022 is 'woord in de ruimte'. Het woord (de taal, de poëzie) wordt via voordrachten en projecties gematerialiseerd. Het woord dat de ruimte vult als geluidsgolven, als beeldmateriaal, als immersieve ervaring. Het planetarium vormt het canvas: een klankkast waar het publiek poëzie kan beleven in al haar aspecten.

Was je er nog nooit bij? Kom dan zeker af en laat je verrassen en onderdompelen in de unieke wereld die hier door artiesten én het Planetarium gecreëerd wordt. Was je er al wel eerder bij? Kom dan genieten van de vernieuwende projecties, de nieuwe (internationale) artiesten van dit jaar én van een gezellige signeersessie, maar vooral een lekker drankje achteraf. Deze bieden we elke bezoeker aan bij het ticket. Een mooi moment om na te praten over wat we juist gezien hebben én elkaar gewoon weer eens live te ontmoeten na de zomer.

(vervolg pagina 3)

Wat is Poetry Slam?

Slam Poetry? Wat is het eigenlijk? *Slam Poetry* is een vorm van poëzie die als doel heeft: het dichter bij de mensen brengen van literatuur, bijvoorbeeld via cafés en bars i.p.v. enkel via de klassiekere culturele centra of onderwijsinstellingen. Het biedt een veilige ruimte voor dichters om hun werk op een podium te presenteren, vrij van seksisme, klassisme, racisme, homofobie, transfobie en xenofobie.

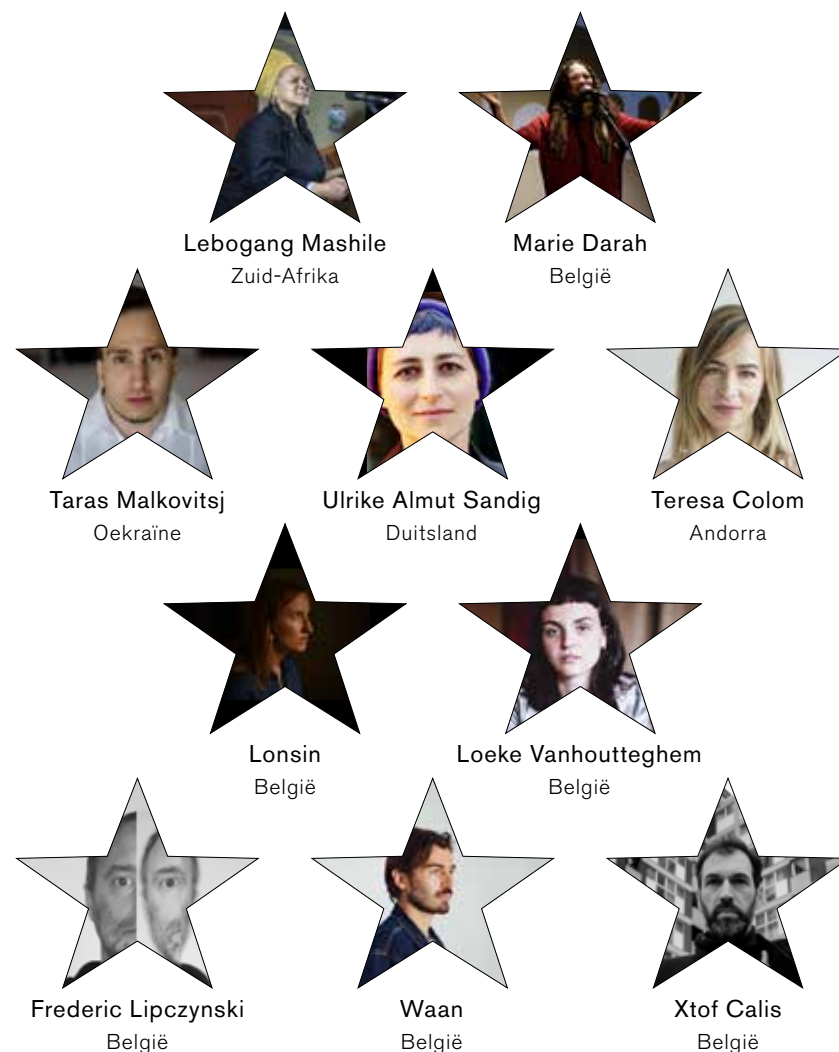
Het live voordragen van hun poëzie biedt artiesten de mogelijkheid om de folklore van hun gemeenschap uit te dragen; problemen aan te kaarten en maatschappijkritiek te uiten of een podium ter beschikking te krijgen dat voorheen enkel aan kunstenaars uit een bepaalde 'elite' was voorbehouden.

Poetry Slam is de naam van de poëtische wedstrijd, waarbij iedereen die deelneemt 3 minuten de tijd krijgt om poëzie van eigen hand voor te dragen en waarbij het gebruik van externe elementen als kostuums of andere accessoires niet is toegestaan. Het doel hiervan is om gelijkheid tussen alle deelnemers te garanderen. Na ieder optreden worden door een jury uit het publiek cijfers (normaal van 1-10) gegeven. Aan het einde van de Poetry Slam wordt een winnaar gekozen op basis van deze puntentelling.

Poetry Slam is een sociaal en cultureel evenement dat ruimte biedt voor de zoektocht naar echte vrijheid van meningsuiting en alle uitdagingen die daarbij horen. Het biedt een veilige ruimte voor zowel artiesten als publiek om orale expressie te gebruiken om zich te bevrijden en het debat aan te gaan.

Programma

Deze artiesten kan je dit jaar verwachten op het Poetry Fest. Op de website poetryfest.brussels kan je een verdere biografie en beschrijving van hun werk vinden.

- 🕒 **Vrijdag 9 en zaterdag 10 september, Deuren op vanaf 18u30 - Begin om 19u00**
- 📍 **Planetarium van de Koninklijke Sterrenwacht van Brussel, Boechoutlaan 10, Laken** 6 **Houba-Brugmann**
- 💶 **5 euro voor leden / 10 euro voor niet-leden**
- 📄 **Meer info en kaartverkoop via <http://poetryfest.brussels>**

We starten het festival met een Open Mic op donderdag 8 september en op zondag 11 september sluiten we af met een ontbijtlezing met verschillende van deze artiesten in Replica Bookshop. Van harte welkom voor een koffie en een staaltje poëzie in de ochtend. Meer info vind je op poetryfest.brussels

Bezoek aan de Brusselse Vroegmarkt MABRU

De Vroegmarkt Mabru, de groothandelsmarkt van Brussel, bestaat al meer dan een eeuw. Decennia lang vond ze een onderkomen op de Grote Markt van Brussel en in de omliggende straten. In 1973 verhuisde ze naar de Werkhuizenkaai, langs het kanaal. De Brusselse Vroegmarkt is gekend om haar streekeigen producten en haar internationaal aanbod en is uitgegroeid tot de supermarkt bij uitstek voor vakmensen, een supermarkt die vooral kwaliteitsproducten aanbiedt en versheid hoog in het vaandel draagt.

Reeds erg vroeg in de ochtend gonst de "buik van Brussel" van de bedrijvigheid. In de hallen van de Vroegmarkt bieden meer dan 100 handelaars een complete waaier van producten aan. Het zeer ruime assortiment is vooral bestemd voor kleine en grote detailhandelaars, supermarkten, marktkramers, traiteurs en meesterkoks, waaronder enkele van de meest gerenommeerde van het land, die vaak hun inkopen doen op de grootste versmarkt van België. Op 1 september trekken we 's ochtends naar de Vroegmarkt, waar een gids ons meeneemt doorheen de gebouwen en langs de kramen. Na de rondleiding kan je ook koopjes doen bij deze vele aanwezige handelaars.

- 🕒 **Donderdag 1 september om 5u00**
- 📍 **MABRU, Werkhuizenkaai 22, Brussel**
- 💶 **3 euro voor leden / 5 euro voor niet-leden**
- 📄 **hans@willemsfondsbrussel.be**

Drie Joseph Diongre-wandelingen leiden je langs prachtige Brusselse architectuur

In het najaar nemen Herman Mennekens en Axel De Backer, auteurs van de biografie "Joseph Diongre" je mee naar verschillende Brusselse wijken. Tijdens deze wandelingen vertellen ze je alles over de schitterende architectuur die we tegenkomen. Afsluiten doen we telkens met een drankje.

Schaarbeek Eclecticisme en Art nouveau

Het Eclecticisme - het combineren van kenmerken van verschillende bouwstijlen of kunststromingen tot een bevallig geheel - behoort tot een van de veelvuldig gehanteerde bouwstijlen van architect Diongre. Ook subtiele Art nouveau-invloeden sieren sommige van zijn bouwwerken in Schaarbeek, een gemeente waar hij veel projecten realiseerde, en waar hij tevens meermaals gelauwerd werd voor zijn stijlvolle realisaties.

Zondag 4 september om 14u30, afspraak aan het gemeentehuis van Schaarbeek (Collignonplein).

Sint-Jans-Molenbeek Modernisme en een Tuinwijk

De modernistische kerk van de hand van Diongre tekent de skyline van het hart van de gemeente. Met Molenbeek - reeds in de eerste helft van de 20ste eeuw in volle expansie - had hij bovendien een bevoorrechte relatie. Hij ontwierp er ook tal van sociale wooneenheden en een pittoreske Tuinwijk die tot op vandaag zijn naam draagt.

Zondag 25 september om 14u30, afspraak aan het hoofdportaal van de St.-Jan-de-Doperkerk aan het Gemeenteplein.

Vorst en Sint-Gillis Sociale woningbouw en Art Deco

De opdrachtgevers van Diongre waren erg divers: lokale overheden, sociale coöperatieven, kunstenaars, politici en welstellende burgers. In Sint-Gillis tekende Diongre robuuste sociale wooneenheden, voorzien van eigentijds comfort, terwijl hij in Vorst enkele opmerkelijke, burgerlijke Art Deco-woningen realiseerde.

Zondag 23 oktober om 14u30, aan de Sint-Augustinuskerk aan het Hoogte Honderdplein in Vorst.

- Zondagen 4 en 25 september en 23 oktober, telkens om 14u30**
- Diverse locaties (zie hierboven)**
- 5 euro per wandeling, inclusief drankje**
- Inschrijven kan door te mailen naar hans@willemsfondsbrussel.be . Je kan je voor elke wandeling apart inschrijven.**

Workshop koffiebranderij bij Café Colombia

Willemsfonds Schaarbeek-Evere-Sint-Joost nodigt je graag uit voor een workshop koffiebranden bij Café Colombia. Zin om te leren hoe koffie te proeven, branden en serveren? Aarzel dan zeker niet en schrijf je snel in, plaatsen zijn beperkt!

- Zaterdag 3 september om 14u00**
- Café Colombia, Maarschalk Fochlaan 89, Schaarbeek**
55 56 58 59 92 Verboekhoven
- Gratis voor leden / 3 euro voor niet-leden**
- Inschrijven via pjdecoster@willemsfondsbrussel.be**

Geleid bezoek aan “Food and the city” in de Molen van Evere

Op zaterdag 27 augustus brengen we een bezoek aan de expo “Food and the city. De stad voeden, vroeger en nu”. Deze tentoonstelling schetst een beeld van de historische evolutie

van de voedselvoorziening van steden en werpt een blik op de hedendaagse uitdagingen om een stad van voedsel te voorzien. De expo vindt plaats in het Museum van de Molen te Evere.

- Zaterdag 27 augustus om 14u00**
- Windmolenstraat 21, Evere**
55 Linde 64 65 Onze-Lieve-Vrouw
- 3 euro voor leden / 5 euro voor niet-leden**
- Inschrijven via pjdecoster@willemsfondsbrussel.be**

Geleide wandeling op de historische begraafplaats Dieweg in Ukkel

Op het kerkhof aan de Dieweg in Ukkel graaft men sinds lang geen nieuwe graven meer, al vormt het graf van striptekenaar Hergé één van de weinige uitzonderingen op die regel. Toch is het kerkhof om velerlei redenen een bezoek waard. In een bosrijke ruimte vol afwisselende landschappen heb je er een prachtig uitzicht op de vallei van de Geleytsbeek. Vele van de graven op deze in 1866, naar aanleiding van de cholera-epidemie, opgerichte begraafplaats zijn met groen overwoekerd, wat van deze wandeling een surrealistisch gebeuren maakt.

Onder andere de architect van de Sint-Hubertusgalerijen ligt hier begraven, maar ook een uitgelezen schare bankiers, muntmeesters, architecten, politici en vele anderen ... Ook is er een groot Joods kerkhof op deze begraafplaats.

Samen met een gids van Epitaaf vzw bezoeken we deze unieke laatste rustplaats. Echt de moeite waard!

- Zaterdag 5 november om 14u00**
- Begraafplaats Dieweg, Dieweg 95, Ukkel**
92 97 Dieweg
- 5 euro**
- Inschrijven via hans@willemsfondsbrussel.be**

“Erfenis zonder bekommernis”

In gesprek met een notaris over erfrecht

Een goed geïnformeerde burger is er twee waard en dat geldt ook op het vlak van (laten) erven. Het is belangrijk om te weten wat je rechten zijn als erfgenaam en wat er met het vermogen van de overledene gebeurt. Net zoals het belangrijk is om vooraf te weten wat jij zelf kan doen om je eigen nalatenschap te regelen zoals jij dit wenst.

Sinds 1 september 2018 is er een nieuw erfrecht van kracht en hebben we een grotere vrijheid om ons nalatenschap te regelen. Het is goed om hier vooraf meer van te weten.

Aangezien 1 op 3 Belgische huishoudens uit 1 persoon bestaat, is het ook interessant om even in te zoomen op de situatie van alleenwoners zonder kinderen.

Willemsfonds Woluwe en Femma Woluwe geven op dinsdag 25 oktober 2022 graag het woord aan notaris Luc Van Steenkiste die ons alvast een klare uitleg zal geven en een antwoord op al jouw vragen.

- 🕒 **Dinsdag 25 oktober om 19u30**
- 📍 **GC Op-Weule, Sint-Lambertusstraat 91, Sint-Lambrechts-Woluwe**
- 💶 **Gratis**
- 📧 **Inschrijven via hans@willemsfondsbrussel.be**

1 8 29 42 45 Roodebeek

Lezingen in huiskamersfeer

Op de koffie met

11 oktober - Chris De Stoop

In het hart van de Kempen, op de hei, breekt een helse tijd aan wanneer een zorgcentrum na een sinterklaasbezoek catastrofaal getroffen wordt door corona. De sint, mantelzorger voor zijn oude moeder, wordt als 'superverspreider' bestempeld en is een moment lang wereldnieuws.

Honderden verzorgingstehuizen kampten met grote uitbraken, duizenden bejaarden stierven als vliegen, maar dit waargebeurde verhaal van een mantelzorger roept nu indringende vragen op over wat er echt gaande was.

Chris De Stoop, zelf jarenlang mantelzorger, met ook een coronadode onder zijn naasten, brengt een ingetogen kroniek van het drama, vermengd met zijn eigen familie-ervaringen. Een ontroerend, ontluisterend portret van binnenuit.

8 november - Pascale Platel

"Ik sta op een kruispunt in mijn leven. Mijn relatie is gestrand, mijn ouders zijn dood, mijne bulex is kapot en ik stel mij serieus wat vragen over de liefde en bij uitbreiding over de zin van het leven.

Ik beslis om alles achter mij te laten en naar het buitenland te vertrekken. In het vliegtuig, onderweg naar Nepal, wil ik mijn pijn van mij afschrijven, maar de passagier voor mij klapt zijn zetel achteruit, mijne laptop slaat dicht en er is niet genoeg plaats meer om hem terug open te doen.

Ik ben dus genooddaakt om mijn gedachten daar in dat vliegtuig luidop uit te spreken zodat ik ze kan onthouden om ze dan later op te schrijven."

Een lezing over de 'Amai, wat een kiekeken'-liefdesmomenten in een mens zijn leven en de pogingen om die te overleven.

- 🕒 **Donderdag 11 oktober en 8 november mei om 14u00**
- 📍 **GC De Zeyp, Van Overbekelaan 164, Ganshoren**
- 💶 **5 euro voor leden / 6 euro voor niet-leden**
- 📧 **Inschrijven kan via www.dezeyp.be**

13 83 87 Nereus

Verhalencarroussel in de bib

Op donderdag 22 september van 19u30 tot 21u kan je in de bibliotheek van Sint-Pieters-Woluwe komen luisteren naar twee topvertelsters in de leestuin en de leeszaal van de bib.

Om 19u30 word je verwelkomd en kan je aansluiten bij vertelster Hilde Rogge (foto) of Merel Devilder Robier die elk een gezellig plekje uitkozen in de bib, in de leeszaal tussen de boeken of in de leestuin tussen de lampions in het groen. Ze nemen je een klein half uurtje mee op sleeptouw met een boeiend verhaal. Daarna heb je 10 minuutjes de tijd om met je groepje van vertelster te wisselen en ook dit verhaal te beluisteren.

We sluiten af met een drankje, een knabbel en een babbel.

- 🕒 **Donderdag 22 september om 19u30**
- 📍 **Bibliotheek De Lettertuin, Grote Prijzenlaan 63, Sint-Pieters-Woluwe**
- 💶 **Gratis**
- 📧 **Inschrijven via bibdelettertuin@woluwe1150.be of 02 773 18 80**

1 8 29 42 45 Roodebeek

Alexandrië: vervlogen toekomst

Deze najaarsexpo in BOZAR blikt terug op de gloriejaren van de antieke grootstad aan de hand van een 200-tal werken uit de grootste Europese museumcollecties. De tentoonstelling werpt een ander licht op Alexandrië en plaatst de stedenbouwkundige, politieke en religieuze organisatie van de stad in de kijker. Ook het dagelijkse leven van de inwoners en de wetenschappelijke en filosofische uitstraling van dit kloppende hart van de antieke beschaving tussen de 4e eeuw v.C en de 4e eeuw n.C. komt aan bod.

Een 20-tal hedendaagse werken vult het relaas van de tentoonstelling aan en legt kritische en poëtische verbanden in verschillende zijsprongen die vorm krijgen in een ambitieuze scenografie. Veel van de aangekaarte thema's worden bovendien verruimd met uitstapjes naar andere periodes, van de Byzantijnse en Arabische hoogdagen tot de moderne tijd, om het beeld van Alexandrië doorheen de geschiedenis nog scherper te stellen.

Met het Willemsfonds zullen we deze expo bezoeken met gids. Bij het in druk gaan van dit magazine was de datum hiervoor echter nog niet bevestigd door BOZAR (vanwege hun vakantiesluiting). Hierdoor ligt het tijdstip nog niet met zekerheid vast, maar wellicht zal het bezoek op zaterdag 15 oktober doorgaan.

- 🕒 **Nog niet bevestigd - wellicht zaterdag 15 oktober**
- 📍 **BOZAR, Ravensteinstraat 23, Brussel**
- 📧 **Heb je interesse om deze expo met een gids te bezoeken? Stuur een mailtje naar ilsecarle@hotmail.com en blijf op de hoogte van het definitieve tijdstip waarop we deze expo zullen bezoeken.**

1 5 29 38 63 65

66 71 Brussel-Centraal

Geleid bezoek aan de Sint-Servaaskerk

Deze neogotische kerk, gebouwd tussen 1871 en 1876 aan de hand van architect Hansotte mag zich na een grondige renovatie opnieuw tot één van de mooiere landmarks van Schaarbeek rekenen. Binnenin vindt men onder andere het grootste kerkorgel van Brussel, in 1953 gebouwd door orgelbouwer Klais uit Bonn.

- 🕒 **Zaterdag 24 september om 10u00**
- 📍 **Sint-Servaaskerk, Louis Bertrandlaan, Schaarbeek**
- 📌 **Sint-Servaaskerk**
- 💶 **3 euro voor leden en 5 euro voor niet-leden**
- 📧 **Inschrijven via pjdecoster@willemsfondsbrussel.be**

Japanse thee-ceremonie in Hoeilaart

Ken jij het verschil tussen de verschillende groene theeën? Welke thee heeft welke eigenschap? Is het belangrijk welk water je gebruikt? In welk kannetje zet je de beste thee?

Mariko Ishida neemt je mee op ontdekkingsreis in de wondere wereld van de groene thee:

- Demonstratie van de specifieke bereidingen.
- Proeven van de verschillende groene theeën.
- Bij de degustaties worden kleine versnaperingen geserveerd

Geprikkeld om deze workshop bij te wonen?

- 🕒 **Zondag 9 oktober vanaf 14u30 tot 17u30**
- 📍 **Theaterzaal GC Felix Sohie, Gemeenteplein 39, Hoeilaart**
- 💶 **4 euro voor leden / 9 euro voor niet-leden (7 euro in VVK)**
- 📧 **Inschrijven via cultuur@hoeilaart.be of 02 657 05 04**

WINACTIE

**PARADE MUSICALE INTERNATIONALE
INTERNATIONALE MUZIEKPARADE**
Grote Markt Brussel - Grand Place de Bruxelles

TAPTOE BRUSSELS

10 SEPTEMBER 2022
20h00

sarens

willems
fonds

SMUS

VRIJE TOEGANG !

ENTREE LIBRE !

FREE ENTRANCE !

Met de steun van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, Stad Brussel Cultuur en de Vlaamse Gemeenschapscommissie
Avec le soutien de la Région Bruxelles-Capitale, Ville de Bruxelles Culture et la Commission Communautaire Flamande

Win tribune-tickets voor Taptoe Brussels

Met het Brusselse Willemsfonds mogen we vijf duo-tickets weggeven om Taptoe Brussels vanuit een comfortabele tribune te kunnen bijwonen. Wil je kans maken op zo'n duo-ticket, ga dan naar <https://taptoe.willemsfondsbrussel.be> en laat je gegevens achter. De winnaars worden op 1 september geloot en krijgen de tickets per post opgestuurd. Veel succes!

Najaarsactiviteiten van Willemsfonds Regio Tremelo

In het najaar organiseert deze Vlaams-Brabantse Willemsfondsafdeling verschillende activiteiten. Op vrijdag 16 september is er een gintasting in CC Den Bussel in Keerbergen en later in september wordt er ook een wijnproeverij gepland.

In oktober gaat de afdeling naar Tablo in Mol, waar het proces van de berging van nucleair afval zal worden toegelicht.

Wil je meer informatie over deze activiteiten en/of wil je op de hoogte gehouden worden van de activiteiten van Willemsfonds Regio Tremelo, stuur dan een mailtje naar rogervooten.miekedegroen@telenet.be of tel. 0477 41 93 66.

Advertentie

Verkoop ZONDER affiches

99,1%
afhandeling

**immo
MOLINEAUX**

**Reeds 45 jaar tot uw dienst
BRUSSEL & de RAND**

Basilieklaan 108 b. 21 - 1082 Brussel

02 468 04 54

www.immomolineaux.be - immo@molineaux.be - BIV 207 286

Vrijwilliger in de kijker

Het Willemsfonds is een sociaal-culturele vrijwilligersvereniging. Dit betekent dat de activiteiten die je in dit magazine terugvindt, georganiseerd worden door vrijwilligers. Zij zijn de parels van onze vereniging en graag stellen we ze in deze rubriek aan je voor. Voor deze editie gaan we naar Sint-Lambrechts-Woluwe.

Kurt Deswert

Voorzitter van Willemsfonds Woluwe

Waar ben je opgegroeid en hoe ben je in Brussel beland?

Ik ben opgegroeid in Kraainem, een buurgemeente van Sint-Lambrechts-Woluwe dus. Op mijn 11de ben ik in Oudergem naar school gegaan. In het Lutgardiscollege, waar ik nog in de klas heb gezeten heb bij Mark Gatz, vader van onze minister. Het Lutgardiscollege was een heel leuke, typische Brusselse school. Dat betekende toen dat je naast Brusselse leerlingen ook nog veel kinderen uit de Druivenstreek en Wezembeek, Sterrebeek en Kraainem enzo had. (Een jeugdvriendin van me is er vandaag trouwens (de excellente) directrice.) Daarna ben ik Germaanse Taal- en Letterkunde gaan studeren aan de VUB. En ben ik als leerkracht beginnen werken. Daar lag niet echt mijn roeping, moet ik zeggen. Maar ik ben zo wel mijn echtgenote tegen gekomen. Zij is een authentieke Brusseles uit Sint-Lambrechts-Woluwe. Na een jaartje doceren aan de universiteit in Boedapest, zijn we samen gaan wonen, in haar ouderlijk huis in Sint-Lambrechts-Woluwe.

Waarom is Brussel volgens jou een leuke plaats om te wonen of te vertoeven?

Ik ben een stadsmens. Ik hou ervan dat alles makkelijk bereikbaar is. Ik rijd niet graag met de wagon. Dus is het openbaar vervoer voor mij ideaal. Ik moet op aanvaardbare afstand wonen van (in die volgorde) 1. Boekenwinkels, 2. Restaurants en cafés, 3. Mijn werk. Sint-Lambrechts-Woluwe, met haar 7 metrostations is op dat vlak ideaal. Nu, ik moet zeggen; ik woonde ook wel erg graag in Boedapest – pré-Orban toen nog. Een mooie, aangename stad met vooral een Donau die erdoor liep. Dat laatste mist Brussel wel, haar eigen Donau.

Hoe ben je bij het Willemsfonds terechtgekomen?

Ik ben in 2006 voorzitter geworden van het Willemsfonds Woluwe. Carla Dejonghe had me gevraagd om voorzitter van de afdeling te worden. Er moest toen wel wat 'stof' afgeklopt worden van het Willemsfonds in Brussel. Daar wou ik me voor inzetten.

Wat maakt het Willemsfonds interessant voor jou?

Wel, eerst en vooral, ik ben letterlijk opgegroeid in het verenigingsleven. Mijn vader was voorzitter van zowat elke Nederlandstalige socioculturele vereniging in Kraainem. Vaak had hij ze dan ook nog eens (mee) opgericht. Dat ging zeer breed; de toneelvereniging, de carnavalsvereniging -ik geef toe; hoewel ik dat grotendeels probeer te verdringen; ben ik zowaar nog jeugdprins carnaval geweest...-, de cultuurraad, het gemeenschapscentrum enzovoorts. Wij waren als gezin dus heel erg lokaal geëngageerd. Dat betekende dat mijn zus en ik van jongsaf aan dus hele weekends in het getouw waren om mee te gaan afwassen of opdienen op mossel- of andere soupers, dat we gingen helpen om de zalen klaar te zetten voor festiviteiten en dat we dan ook tot in de late uurtjes mee hielpen om ze op te ruimen. Dat betekende ook dat we ticketjes knipten, stempeltjes zetten, de bar deden of tombolalotjes verkochten. Etcetera etcetera.

Dingen organiseren heb ik zelf ook altijd erg leuk gevonden. En dat vind ik dus ook erg leuk aan het Willemsfonds. Dat ik daar mijn engagement in kwijt kan. Niet enkel op het vlak van de organisatie van vanalles en nog wat. Ik begon destijds bijvoorbeeld met de lay-out en redactie van ons blad, de Kortweg Flash. Dat heb ik jarenlang gedaan. Ik probeerde daar ook echt altijd mijn ding van te maken; met recensies en artikels en eigen foto's en dergelijke.

Binnen het Brusselse Willemsfonds hebben we vooral ruimte gecreëerd zodat iedereen zijn 'ei kwijt' kon. Samen met Herman Mennekens en Johan Basiliades die iets later in het bestuur van het Willemsfonds kwam, schreven we dan bijvoorbeeld 'Vlaams, Sociaal Liberaal in Brussel', een boekje over de geschiedenis van het Nederlandstalig liberalisme in de hoofdstad. Ik geef nu ook wel deemoedig toe dat we in die beginperiode met z'n drietjes ook wel jaarlijks 'op bedevaart' gingen naar één of andere gastronomisch oord in het Pajottenland om daar allerhande plannen te bekokstoven over wat we dat jaar graag allemaal wilden realiseren met het Willemsfonds. Fantastische, inspirerende excursies! Uiteraard telkens overgoten met een zo bourgondisch mogelijk sausje!

Zo zijn we bijvoorbeeld ook begonnen met het uitgeven van onze dichtbundeltjes 'Vers uit Brussel'. Die leidden dan ook weer tot allerlei andere dingen, zoals onder meer het Brussels Planetarium Poetry Fest. En ik kon zelf natuurlijk ook 'Aftrap in Brussel' schrijven, dat mee door het Willemsfonds uitgegeven werd. Dus, die ruimte om dingen te doen, is gewoonweg subliem. En dat rendeert ook duidelijk. Jaar na jaar stijgen onze ledenaantallen én onze activiteiten. Dat is de grote kracht van ons Willemsfonds.

Wat wil jij als hoofd van de afdeling Woluwe bereiken voor deze regio?

Ik heb het altijd als essentieel beschouwd dat het Brussels Willemsfonds Brussel ook moet uitdragen binnen en buiten de hoofdstad. Met erg laagdrempelige activiteiten. Vaak wordt Brussel te veel gezien als een politieke, administratieve stad en wordt er te veel gefocust op het negatieve van Brussel. Dat mee helpen counteren én mensen samenbrengen, dat zijn de basisopdrachten van het Brusselse Willemsfonds, wat mij betreft.

Wat is tot nu toe jouw favoriete evenement van het Willemsfonds. Dit kan iets zijn dat jij hebt georganiseerd of gewoon een moment waar je mooie herinneringen aan hebt.

De jaarlijkse Museum Matinee en Soirées, vind ik altijd leuk. Maar ik herinner me bijvoorbeeld ook ons "Wereldkampioenschap Bierhoofdstad van de Wereld", dat we in 2010 organiseerden tussen Leuven en Brussel. Voor de gelegenheid waren Stefan De Latte en ikzelf uitgedost in middeleeuws tenue... Ik bewaar ook héél veel mooie herinneringen aan de voorstellingen van onze drie dichtbundels, in de Passa Porta, in Muntpunt en in het Charliermuseum. Voor veel deelnemende dichters en aanwezigen waren dat erg mooie avonden. Maar persoonlijk, één van de allermooiste momenten - ook in mijn persoonlijke leven trouwens - was toch de voorstelling van 'Aftrap in Brussel' in 2016 in het Crossingstadion in Schaarbeek. Dat was zo een mooie avond! Ik had heel lang en intensief aan dat boek gewerkt. Op de voorstelling waren heel veel naaste vrienden en familie aanwezig. Die avond was gewoonweg top. Soms heb je zo van die activiteiten; dat ze je warm aan het hart doen voelen. Dat was toen het geval.

Boekbespreking: Elwin Hofman, Magaly Rodriguez Garcia en Pieter Vanhees (red.): *Seks voor geld. Een geschiedenis van de prostitutie in België*, Prometheus Amsterdam, 2022

Winactie

We geven 3 exemplaren van het boek "Seks voor geld" weg. Stuur voor 5 september een mailtje naar suzanne.terhaar@willemsfonds.be met als titel "Winactie boek". Na de loting ontvangen de winnaars het boek per post. Veel succes!

Seks

Seks in de titel van een artikel verhoogt de kans dat we het artikel ook gaan lezen. Op internet worden artikels over seks vaker aangeklikt. Een cliché.

Seks voor geld is een geschiedenis over de prostitutie in België. Historica Magaly Rodriguez Garcia besluit het boek met *Voorbij de clichés*. Om vandaag een debat over sekswerkers en prostitutie te kunnen voeren, moeten we al te goedkope opvattingen, van vroeger en nu, in vraag stellen. En dat is wat dit boek doet. Aan de hand van bronnenonderzoek gaan de historici op zoek naar wat prostitutie in de lage landen (en in Congo) was sinds de opkomst van de steden in de late middeleeuwen tot vandaag. Doorheen de bronnen hebben de onderzoekers zoveel als mogelijk de sekswerkers zelf laten spreken. Hun perspectief staat centraal (ook voor die perioden waar bronnen daar weinig inzicht in geven). De hoofdstukken worden opgehangen aan een persoonlijk verhaal van een sekswerker. Maar bordeeeigenaars, pooiers en zelfs klanten komen aan bod. Het laatste hoofdstuk is een interview met Sonia Verstappen, een sekswerker die tot voor kort actief was in de Brusselse noordwijk.

Een aantal thema's komen steeds terug: "hoeren" als lichtzinnige vrouwen zonder moraal of net als weerloze slachtoffers van mensenhandel en uitbuiting, prostitutie uit lust of uit armoede, reglementering van prostitutie toelaten of verbannen (abolitionisme), prostitutie als een moreel probleem of als een probleem van volksgezondheid. Doorheen de geschiedenis moeten we vooral met veel nuances over die complexe realiteit spreken. Laat staan dat we veel kunnen zeggen over mannelijke prostitutie, die er ook steeds was, maar waar we zeer weinig informatie over hebben.

Er is zevenhonderd jaar heen gegaan tussen de stoven in Belgische middeleeuwse steden, waar men terecht kon voor een bad, eten en seks, en

de hedendaagse veelzijdige seksindustrie via het internet: van de Stoofstraat naar de *Chaussée d'amour*, over straatprostitutie, chique bordelen en achterhuisjes, schippersbuurten en rendez-vous huizen, escortmeisjes in de Europese hoofdstad en/of internationale mensenhandel.

Twee lesbische sekswerkers in Antwerpen tijdens het Interbellum, FelixArchief foto # 50720

Dit boek is een aanrader. Het is een alternatieve geschiedenis, niet omdat het een duistere kant van de samenleving zou beschrijven, maar omdat we door het gebrek aan bronnen of eenzijdigheid van de bronnen er te weinig over weten. De nieuwe historische inzichten zijn wel essentieel in het hedendaags debat over decriminalisering en legalisering van sekswerk. Een debat dat net nu gevoerd wordt.

Johan Basiliades

Moed

Ik zal geen slavin van enige liefde zijn.
Aan niemand
geef ik het doel weg van mijn leven,
mijn recht om onophoudelijk te groeien,
tot de laatste ademtocht.

Gekluisterd door het donker moederschapsinstinct,
naar tederheid smachtend als een astmalijder naar lucht,
bouw ik met heel veel moeite in mij zelf
aan mijn mooie menselijke egoïsme,
sinds eeuwen voorbehouden
aan de man.

Tegen mij
zijn alle beschavingen van de wereld,
alle heilige boeken van de mensheid
door mystieke engelen geschreven
met de scherpe pen van bliksems.

Tien Mohammeds
in tien voornaam mosovergroeide talen
dreigen mij met hun verdoemenis
op aarde en in de eeuwige hemel.

Tegen mij
is mijn eigen hart.
Duizenden jaren lang gedrild
in de wrede deugd van het offers brengen.

Het zegt wel wat als een Nobelprijswinnaar Literatuur je gedichten vertaalt en verklaart zijn 'mannelijke vooroordelen' erdoor opzij te hebben geschoven. Die eer viel de Poolse dichteres Anna Swirszczynska (1909-1984), beter gekend als Anna Swir, te beurt toen Czeslaw Milosz haar poëzie ontdekte en ze bekend hielp maken bij een groter publiek.

Swir groeide op in een arm kunstenaarsgezin - haar vader was schilder. In plaats van zelf een artistieke carrière uit te bouwen en naar de kunstacademie te gaan, koos ze uit financiële noodzaak voor een opleiding Poolse letterkunde. Daar ontdekte ze de oude Poolse literatuur waarvan de invloed sterk doorklinkt in haar vroege gedichten. Die zijn heel anders dan haar latere gedichten, want in feite had Swir twee poëtische carrières. Eéntje voor de tweede Wereldoorlog en eentje erna.

Ze debuteerde met vrij traditionele poëzie in de jaren '30. Maar de heftige oorlogsgebeurtenissen veranderden haar poëtische stijl en onderwerpkeuze drastisch. Tijdens de oorlog

publiceerde ze 'ondergronds'. Ze ging ook bij het Pools verzet. Als verpleegkundige was ze getuige van de Opstand van Warschau, waarbij zo'n 150.000 Polen omkwamen en 85% van Warschau vernield werd. Swir overleefde de opstand zelf ook maar ternauwernood... Ze ontsnapte aan één van de vele executies.

Na de oorlog ging ze werken voor de Poolse radio. Ze vond letterlijk een nieuwe stem, een nieuwe taal als het ware. Swir maakte in haar poëzie komaf met de metaforen en parallellen. Ze gebruikte niet langer meer de typische grotesken en oude Poolse stijlfiguren. Haar verzen werden ook een stuk korter. Een deel van haar gedichten gaat over het vrouwelijk lichaam en lot. Niet evident in het katholieke, naoorlogse Polen. De invloed die ze had op de Poolse maatschappij en literatuur van na de Tweede Wereldoorlog, maken haar zonder twijfel tot één van de boeiendste culturele figuren van haar periode. Zoals 'Moed' ook haarfijn aantoon, resoneren haar gedichten ook vandaag ongetwijfeld nog bij een grote groep lezers.

Kurt Deswert

Mettewie in eigen sap

Boekbespreking: Anne Morelli (red), *Louis mettwie, bien plus qu'un boulevard. Un bourgmestre visionaire à Molenbeek, Couleur livres, 2022. Nederlandse editie in de maak door www.liberas.eu*

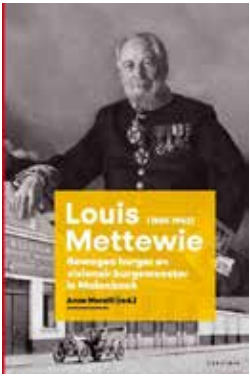
Professor Anne Morelli (ULB) verzorgde de redactie van een boek over Louis Mettwie. Louis wie? Burgemeester Louis Mettwie! Vaak weten we niet veel meer over hem dan dat hij zijn naam aan een grote stadsboulevard gaf. Hij was echter veel meer dan dat.

In de inleiding van het boek schrijft Anne Morelli over de Molenbeekse burgemeester, dat hij “een liberaal is, maar een links-liberaal, een progressist”. Die maar is totaal overbodig. Dit boek is het perfecte voorbeeld van een portret van een Brussels liberaal rond de eeuwwisseling “*dans son jus*”. In eigen sap dus.

De verlichte bourgeoisie

Het verbaast niet dat Liberas, het *Centrum voor de geschiedenis van het vrije denken en handelen*, momenteel de Nederlandstalige versie van dit boek voorbereidt. De laatste jaren bracht Liberas al verschillende publicaties uit over liberale boegbeelden en hun leefwereld in de tweede helft van de 19de en vroege 20ste eeuw: Charles Potvin, Georges Lorand, Gustave de Molinari, of het boek over bewogen burgers of *hommes orchestres* door Carmen Van Praet... Vroeger gaf het Liberaal Archief, de voorloper van Liberas ook al boeken uit over Jan Van Rijswijck, Karel Buls, vader en zoon Hoste en Emile de Laveleye bijvoorbeeld¹. Deze boeken samen geven een beeld van de complexe leefwereld van Belgische liberalen in deze periode, hun verscheidenheid, hun interne tegenstellingen, de vage en bewegende grens tussen progressisten, gematigden en doctrinairers. Onder hen waren er veel verlichte visionaire geesten, die bergen hebben verzet. Ze hebben de eerste sociale hervormingen afgedwongen. Ze liepen voorop in de strijd voor de arbeidersemancipatie, het stemrecht, de leerplicht, sociale huisvesting, publieke baden in de steden. Het waren echter ook kinderen van hun sociale klasse, de bourgeoisie. Weliswaar het meest genereuze deel van die *bourgeoisie*. Toch braken Potvin, Janson, Buls, Lorand en Mettwie niet uit dat keurslijf, een beetje paternalistisch soms, zeker met de jaren.

Louis Mettwie (1855-1942), de succesvolle industrieel, is een mooi voorbeeld. Hij bestormde de liberale partij met zijn radicale ideeën rond stemrecht, onderwijs of urbanisme aan het eind van de 19de eeuw. Maar eens burgemeester, na de grote oorlog, was hij een pragmatisch hervormer, met hier en daar paternalistische trekjes. Niet de republikeinse beeldenstormer uit zijn jeugd die de verdediging van de anarchist Elisée Reclus op zich nam, maar vooral een goede patriot en monarchist.

samen met professor Morelli en Sven Steffens, historicus en gemeentelijk archivaris in Molenbeek. Op 24 oktober bent u van harte welkom om 18u30 voor deze presentatie.

Een voorsmaakje

In de volgende Kortweg gaan we, met het oog op de Nederlandstalige boekvoorstelling, in op een aantal hoofdstukken uit het leven van Mettwie, de industrieel en de politicus. Toch al een voorsmaakje. Molenbeek was het Brusselse Manchester aan het einde van de 19de eeuw. Een echte arbeidersvoorstad die snel industrialiseerde langs het kanaal. Het is daar dat Mettwie zijn carrière begon als fietsenbouwer en later autoconstructeur van zijn eigen merk: Belgica. Hij maakte eerst naam als de constructeur van fietsen en later plooi-fietsen voor het Belgisch leger. Fietsen waren eerst een luxeproduct voor de bourgeoisie, maar al snel werd het efficiënte mobiliteit voor een breed publiek en dus ook voor het leger. Van het bouwen van fietsen naar het bouwen van de eerste auto's was maar een kleine stap. En hij promootte de nieuwe automobilititeit met verve. Hij organiseerde in 1902 het eerste autosalon: « *Salon de l'automobile, du cycle et des sports* ». De bijdrage van Pascal Majérus en Savinien Peeters, beiden verbonden aan La Fonderie te Molenbeek, vertelt dit verhaal van fiets naar auto *comme si on y était*.

Het hoofdstuk, door Jean Flinker, over hoe een vrijmetselaar een prachtige art-déco kerk liet bouwen is een ander voorbeeld van Mettwie *in eigen sap*. De kerk, ontworpen door architect Joseph Diongre², is met zijn belfordtoren een landmark in de gemeente geworden. De debatten in de gemeenteraad over de financiering tussen katholieken enerzijds en de vrijzinnige socialisten en liberalen anderzijds, geven

Louis Mettwie in 1904 - Foto Liberas

een inkijk in dit stukje Belgische en Brusselse geschiedenis. Is het aan de gemeente dan wel de kerkfabriek om de kosten op zich te nemen? Altijd complexer op het terrein dan in theorie.

Op dezelfde manier gaat het boek in op de rol van Mettwie in de strijd voor het algemeen stemrecht, zijn voetafdruk op de stedelijke ontwikkeling van Molenbeek of zijn rol in het aantrekken van Daring, de voorloper van RWDM, naar Molenbeek. Sven Steffens verzorgt een leuk hoofdstuk voor sport- en voetballiefhebbers.

Johan Basiliades

¹ Enkele uitgaven van Liberas en Liberaal Archief: Nathan Lauwers: *Georges Lorand. Een transnationale progressieve liberaal*, ASP Editions en Liberaal Archief/Liberas, 2018; Carmen Van Praet: *Bewogen Burgers. Negentiende-eeuwse liberalen en de sociale kwestie in België (1846-1886)*, Liberas, 2019; Gustave De Molinari: *De avonden in de Rue Saint-Lazaregesprekken over de wetten van de economie en over de bescherming van de eigendom*, ASP Editions en Liberaal Archief/Liberas, 2014; Christoph De Spiegeleer: *Een blauwe progressist. Charles Potvin (1818-1902) en het liberaal-sociale denken van zijn generatie*, ASP Editions en Liberaal Archief 2011; Lode Hancké: *Jan Van Rijswijck. Boegbeeld van het sociaal liberalisme*, Gent, Liberaal Archief, 1993; Luc Sieben: *Vader Hoste*, Liberaal Archief, 1989. Ontdek meer op www.liberas.eu en op kortweg.brussels voor enkele boekbesprekingen.

² Het Willemsfonds verzorgde recent de prachtige uitgave van een tweetalig referentiewerk over Diongre: Axel De Backer en Herman Mennekens: *Joseph Diongre. Le style Beaux-Arts à l'épreuve du modernisme. Over schone kunsten en modernisme*, Willemsfonds BHG en Bitbook, 2021 (i.s.m. Urban.Brussels)

Dansende gedichten Dansvloer - Chris Severyns

Recent verscheen het mooie dichtbundeltje 'Dansvloer' van Chris Severyns. Severyns woont en werkt in Brussel. Hij is beeldend kunstenaar en had jarenlang een kunstgalerij aan de Zavel. Sinds 2000 is hij actief als dichter. Zijn poëtische aha-erlebnis kwam er toen hij een dansvoorstelling in Berlijn bijwoonde, geïnspireerd op de gedichten van Rainer Maria Rilke. In 2013 was hij één van de dichters die opgenomen werd in de Willemsfondsdichtbundel 'Een Kwestie van Splinters'. Twee jaar later verschenen gedichten van hem in 'Ruis op het Landschap', de

derde Willemsfondsdichtbundel. (Jaarlijks ontvangen vrienden en kennissen bij wijze van nieuwjaarswensen ook een gedicht van hem. Een erg fijne traditie, die vroeger gebruikelijker was.) Nu bundelde hij zijn dichtwerk van de afgelopen jaren in 'Dansvloer'. De bundel werd uitgegeven bij de Gentse uitgeverij Fluxenberg.

Severyns is een man van de wereld. Hij kijkt met humor, milde ironie en de nodige levenservaring naar het leven. Het dertigtal gedichten in 'Dansvloer' etaleren dat ook. Voortdurend schemeren zowel de kwajongen door als zijn bijzondere creativiteit. Severyns poëzie zit namelijk vol woordspelingen en ze is ook erg visueel. De verzen

staan gecentreerd op het blad en dansen dan ook letterlijk doorheen de bundel. Ook thematisch is het een erg gevarieerde bundel, gaande van vraagstukken over de ouderdom in 'Spiegel' ('en hoe later die splendeur / afschilferde / en in scherven brak / hoe dunne rimpels stukje bij beetje / loopgraven werden') en de tijd tot ontlasting, in Diarreeblues ('al dat natte sijpelt gedwee in de plee / nu maar doorspoelen / en nagenieten van het fleurig boeket / op deze wereldtoilettendag')

Dansvloer is dus een mooie, boeiende dichtbundel van Severyns. Het kost €19,90 Bestellen kan via flux@fluxenberg.be .
Kurt Deswert

Over economie, ecologie, ongelijkheid en politiek populisme

Dit is een wat ongebruikelijke boekbespreking van "3 boeken +1". Drie boeken die deelaspecten van de grote maatschappelijke uitdagingen over economische groei, sociale ongelijkheid, klimaat en populisme goed omschrijven en daarin zoeken naar haalbare, pragmatische antwoorden. En één briljant boek, maar die een ideologische uitweg vooropstelt.

De maatschappelijke uitdagingen: de economische transformatie in functie van de klimaatdoelstellingen botst met economische groei. Ecologische maatregelen, maar ook minder groei, treffen de zwaksten eerst en zorgen voor meer ongelijkheid. Het geheel speelt zich af op de achtergrond van toenemend politiek populisme op rechts en links.

Johan Basiliades

Boek 1: Gele hesjes

Het dilemma tussen het verzet van gele hesjes tegen stijgende brandstofprijzen en de klimaatactivisten wordt wel eens geherformuleerd als het dilemma tussen "het eind van de maand halen en het einde van de

wereld voorkomen". Het essay van Van Lancker en Otto probeert die tegenstelling te overbruggen met voorstellen waarvoor een draagvlak kan zijn: sociaal rechtvaardige gedragswijziging kan echt een verschil maken en het sociaal vangnet verstevigen voor lagere middenklasse helpt echt, zowel om kansarmoede in te dijken als om draagvlak voor enthousiast klimaatbeleid te verhogen. Tot slot: massale publieke investeringen in economische transitie. De geleidelijke overgang naar een circulaire economie, in ons woonbeleid of afvalbeleid bijvoorbeeld, kunnen een echte gamechanger zijn. Het essay neemt ook duidelijk afstand van blinde pleidooien voor een einde aan de economische groei, alsook van blind techno-optimisme. Het zoekt naar haalbaar beleid. Centraal staat een draagvlak dat sociale en ecologische doelen verzoent. Spijtig dat dit fijn essay een verzoening met het bestaand economisch model uit de weg gaat. Het wil de welvaart duidelijk niet over boord gooien, maar staat niet of amper stil bij de markteconomie die die welvaart voortbrengt. Geen onbelangrijk detail.

Wim Van Lancker & Adeline Otto: "Waarom gele hesjes niet met een bakfiets rijden. Over klimaatverandering, ongelijkheid en beleid", ASP, 2022.

Boek 2: De realist

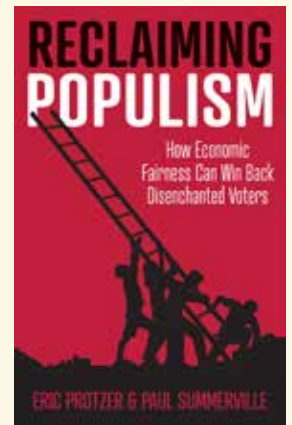

Dat doet de groene jongen Bertrand Piccard dan weer wel met verve. Piccard moeten we kennen van de Solar Impulse, een vliegtuig op zonne-energie waarmee hij de wereld rondvlog. Strielifhebbers kennen hem ook als de kleinzoon van professor Zonnebloem uit Kuifje. Google Auguste Piccard, en het wordt u dadelijk duidelijk. Piccards essay heeft ondernemers voor ogen. Ook hij wil niet vervallen in blind techno-optimisme. Nog onbekende technologie mag geen voorwendsel zijn om onmiddellijke klimaatmaatregelen niet te nemen. Maar hij focust op al de bestaande technologie die nu al het verschil kan maken en die in economisch haalbare modellen moet vertaald worden. Hij waarschuwt ook voor het ideologisch kapen door de "groene khmers" (zijn woorden) van de zo belangrijke economische klimaattransitie. Réaliste is een pleidooi voor ecologisch en sociaal kwalitatieve groei met een economisch haalbaar draagvlak. Net als het essay over de gele hesjes is het bijzonder aangenaam om lezen.

Bertrand Piccard: "Réaliste. Soyons logiques autant qu'écologique", Stock, 2021.

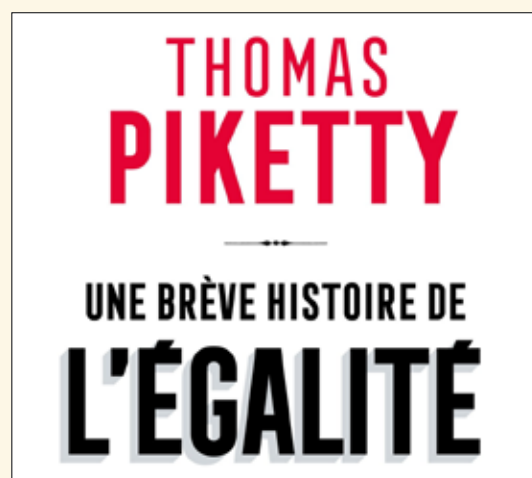
Boek 3: Populisme bekampen

We zouden het haast vergeten: verkiezing na verkiezing worden we vooral wereldwijd geconfronteerd met verkiezingsuitslagen die het voortbestaan van de liberale democratie bedreigen (Trump en Le Pen, om er maar twee te noemen). Reclaiming Populism, het

derde boek, is een met data doorspekt essay. Iets minder vlot te lezen dus, maar wel met een conclusie die tot nadenken aanzet. De auteurs hebben data van verkiezingen in VS en Europa naast tal van sociaaleconomische parameters gelegd, en impact op populisme gemeten. Zeer vaak wordt de opgang van populisme gelinkt aan immigratie, aan de opkomst van sociale media, aan de intergenerationele kloof in een snel veranderende wereld, aan ongelijkheid, aan economische schokken en delokalisaties, aan de bankencrisis. De auteurs tonen aan de hand van data aan dat deze de opgang van het populisme kunnen versterken, maar niet verklaren. De data tonen wel een duidelijk verband tussen populisme en een breed gevoel van economische onrechtvaardigheid. Gebrek aan toegang tot onderwijs, slechte sociale mobiliteit, geen toegang tot goed openbaar vervoer in steden, tot betaalbare huisvesting, ... Dat gevoel kan voortkomen uit te weinig overheid (zoals in VS) of teveel (zoals in Frankrijk). De meeste mensen kunnen best met ongelijkheid om. Meritocratie is een vertrouwd begrip. Van economische onrechtvaardigheid worden we opstandig. De auteurs rijken een pallet van pragmatische beleidsmogelijkheden aan, gericht op equal opportunity en fair unequal outcomes. En zo past dit boek in het rijtje: het verzoent de economische, ecologische en sociale uitdagingen met de liberale democratie. Economische rechtvaardigheid zorgt voor een breed draagvlak.

Eric Protzer & Paul Summerville: "Reclaiming populism. How economic fairness can win back disenchanted voters", Polity, 2022

... en dan hebben we Piketty.

Piketty is ongetwijfeld de auteur met meeste faam in dit rijtje. Terecht. Ook deze kleine geschiedenis van de gelijkheid staat bol van goed gedocumenteerde informatie en leest als een treintje. Hij was er met "Kapitaal in de XXIe eeuw"

al in geslaagd om door een schrijfstijl overladen met literaire, culturele, cinematografische verwijzingen, van Balzac tot di Caprio in Titanic, de lezer mee te slepen in toch bijzonder zware economische analyses. Inkomsten uit kapitaal groeien sneller dan inkomsten uit arbeid, en daardoor neemt ongelijkheid toe. Het boek confronteert ons net als Reclaiming populism met gebrek aan sociale mobiliteit. Het kaart ook de westerse verantwoordelijkheid, onder andere ten gevolge van het kolonialisme, in de ongelijkheid in de wereld aan. Het grote verschil met de bovengenoemde drie boeken is de conclusie: hij zoekt geen breed draagvlak in de bestaande samenleving over

belangen heen, maar verdedigt een nieuw economisch en sociaal model, waar weerstand tegen zal zijn van elites. Hij beschrijft wat hij een democratisch socialisme noemt en gaat uit van een rapport de forces die moet omgekeerd worden. De verandering zal er komen via sociale mobilisatie en desnoods via confrontatie en schokken en zelfs revolutie! Dat lijkt hem, terugblikkend op de geschiedenis, ook nu onvermijdbaar. Hoe briljant en waar veel van de analyses ook mogen zijn, is hij al bij al een klassiek marxist.

Thomas Piketty: "Une brève histoire de l'égalité", Seuil, 2021.

Foto-album: een kleine terugblik

23 april - Culinaire wandeling op en rond Tour & Taxis

1 mei - Geleid bezoek aan de expo "Rinus van de Velde" in BOZAR

1 mei - Pizza-initiatie in Jette

17 mei - Bezoek aan de Benelux

Op 17 mei brachten we een bezoek aan het secretariaat-generaal van de Benelux. We werden er ontvangen door de heer **Frans Weekers**, de Nederlandse adjunct-secretaris-generaal, die ons wegwijs maakte in de geschiedenis, werking en de doelen van de Benelux.

Zo kregen we een boeiend verhaal te horen over hoe de douane-unie, met veel aanwezige expertise, de 3 landen helpt bij het oplossen van grensoverschrijdende problemen rond **economie en handel, energie, mobiliteit en transport, veiligheid**, enz. De Benelux kan bovendien verder gaan qua samenwerking dan de Europese Unie. Dit heeft men toegepast bij de automatische erkenning van kwalificaties in het Hoger Onderwijs, waar ook andere Europese landen zich nu bij aansluiten. Kortom, de Benelux mag een minder gekende instelling zijn, maar achter de schermen blijft deze organisatie - meer dan verwacht - bijzonder nuttig werk leveren, met beslissingen die een positieve invloed hebben op ons dagelijks leven.

klik op de voorbije activiteiten

4 mei - Bezoek achter de schermen van stadsboerderij MicroFlavours

Het verhaal van de **verticale stadsboerderij MicroFlavours**, waar we op 4 mei een rondleiding kregen, is interessant. Al enige tijd zoekt men naar manieren om de **afstand te verkleinen tussen de plek waar groenten geteeld worden en het bord van de consument**. Momenteel bedraagt dit traject vaak duizenden kilometers, wat uiteraard veel transportkilometers, CO²-uitstoot en kosten met zich meebrengt. Natuurlijk, als je die afstand wil verkleinen, dan moet je de groenten veel dichterbij huis produceren. En hoe begin je daaraan in een dichtbebouwde stad?

In Brussel worden reeds verschillende initiatieven genomen op dit vlak. Zo is er in Anderlecht, op het dak van de Foodmet aan de Abattoir, een boerderij waar in aquacultuur grotere groenten zoals tomaten en aubergines worden geteeld, maar waar ook forel wordt gekweekt. Een tamelijk duurzaam proces, zo leerden we bij een bezoek met het Willemsfonds enkele jaren geleden, waarbij gebruik wordt gemaakt van regenwater en waar verwarmd wordt met onder andere de restwarmte van de Foodmet. Toch zijn de marktprijzen voor die grotere groenten niet bepaald hoog en zijn de marges op de verkochte producten vrij klein.

En dus pakte MicroFlavours het anders aan. In de kelders van de voormalige Belle Vue-brouwerij kweken zij, zoals de naam het reeds laat vermoeden, **microgroentjes**. Dit zijn scheutjes van groenten, nog voor ze effectief een plant worden. Het gaat hierbij o.a. om scheuten van radijsjes, erwtjes, koriander, mosterd, zonnebloem, ... Ze bevatten **heel veel smaak**, zoals we mochten ervaren bij het proeven ervan tijdens ons bezoek. Ook zijn ze **rijker aan vitaminen en mineralen** dan hun volwassen variant en is de periode om ze te kweken zeer beperkt: het duurt gemiddeld tien dagen om van een zaadje een verkoopbaar product te maken. Bovendien kan dit proces nog versneld of vertraagd worden, afhankelijk van de vraag die binnenkomt. Op die manier wordt quasi **alles wat geteeld wordt ook effectief verkocht**, in tegenstelling tot de klassieke landbouw, waar de timing en hoeveelheid groenten veel meer van externe factoren afhangt en waar veel meer groenten niet verkocht raken en weggesmeten moeten worden.

De microgroentjes zijn niet goedkoop: ongeveer 130 euro per kilo. Je vindt ze soms in een select aantal supermarkten, maar komt ze vooral tegen op je bord in de **Brusselse horeca**. Want om het idee van een **korte keten** uit te werken, worden de groenten voornamelijk aan restaurants verkocht en met cargofietsen ernaartoe getransporteerd.

Kortom: het was boeiend om alweer heel concreet te zien hoe **ecologie en economie** niet elkaars tegenpolen hoeven te zijn, maar hand in hand kunnen gaan. En hoe een start-up, in een sector waar je het niet meteen verwacht, de mogelijkheden vindt om aan het kanaal - in het hartje van onze stad - een succesverhaal te schrijven.

Hans Van Rompaey

15 mei - Brussels Concertband in KVS

De Brussels Concertband gaf weer het beste van zichzelf

Zangeres Dunja

Bloemen werden uitgereikt door Brussels minister Sven Gatz

Foto-album: een kleine terugblik

22 mei - Lente op de begraafplaatsen - Poëzie met Speakeasy

2 juni - Rondleiding Justitiepaleis

5 juni - Boekvoorstelling Joseph Diongre

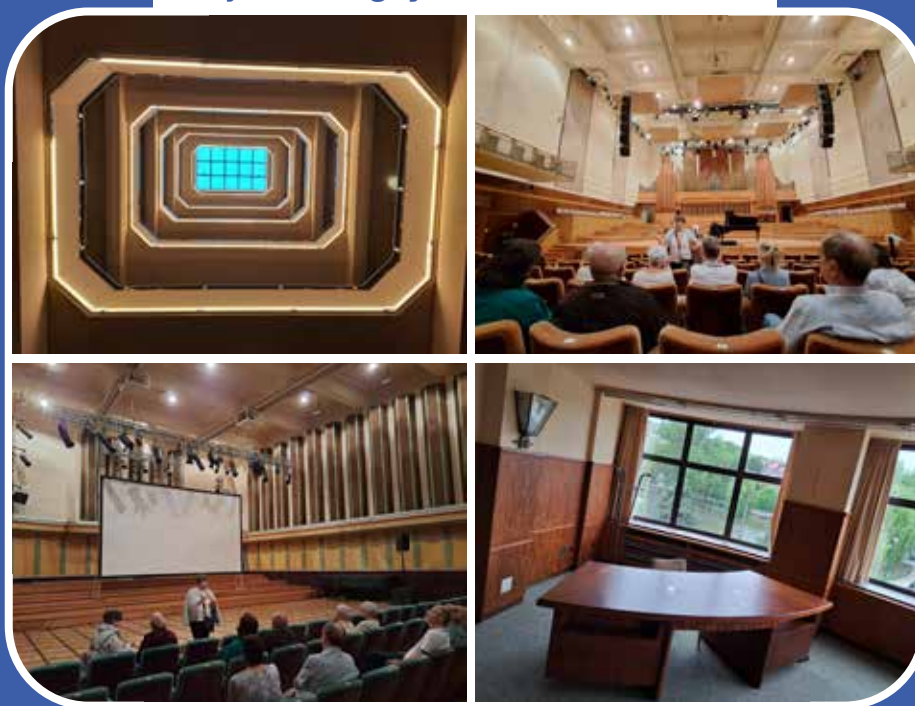
Van links naar rechts: fotograaf Werner Lerooy, vormgeefster Hannah Basiliades, familielid van Joseph Diongre Eric van de Graaf, auteurs Herman Mennekens en Axel De Backer en uitgever Bruno Depover.

17 juni - Bezoek waterzuiveringsstation Aquiris

19 juni - Flagey achter de schermen

klik op de voorbije activiteiten

3 juni - Comedy Night met Serine Ayari in het Vaudevilletheater

17 juni - Toots 100 Tribute

Met het Willemsfonds trokken we naar het schitterende concert in de Basiliek van Koekelberg, waar Toots Thielemans - hij zou dit jaar 100 zijn geworden - en zijn muziek op gepaste manier werden geëerd.

29 juni - Charliermuseum

Bubo de uil!

In de vorige editie van Kortweg zochten we een naam voor onze mascotte. We kregen tal van suggesties toegestuurd, maar de winnende kwam van C. Malfroid. Hij stuurde "Bubo" in, een naam die we niet alleen heel leuk vonden, maar die ook "oehoe" betekent in het Latijn.

Bubo kijkt er alvast naar uit om jullie in het najaar terug te mogen begroeten op onze activiteiten!

Colofon

Werken mee aan deze editie:

Johan Basiliades, Renaud Ben Lakhal, Ilse Carlé, Mireille Corteville, Pieter-Jan De Coster, Carla Dejonghe, Kurt Deswert, Herman Mennekens, Michael Tchongrak, Suzanne ter Haar, Hans Van Rompaey. Dank ook aan Werner Lerooy voor de mooie foto's die we mogen publiceren en het huisvandeMens Brussel en de Vlaamse Gemeenschapscommissie voor hun steun.

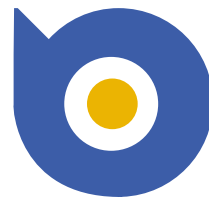
Wil je Kortweg gratis thuis aankrijgen? Of wil je deze niet meer ontvangen?

Laat ons iets weten via mail, telefoon of post.
Tel. 0497 58 54 96 - Mail: suzanne.terhaar@willemsfonds.be
Postadres: Andrée De Jonghstraat 12 bus 17, 1020 Laken

www.willemsfondsbrussel.be
facebook.com/WillemsfondsBrussel
instagram.com/willemsfondsbrussel

Kalender

Save the date
Museum Soiree in het
Africamuseum Tervuren
Zaterdagavond 19 november

EXPO FOOD IN THE CITY & MOLEN EVERE

- 🕒 **Zaterdag 27 augustus om 14u00**
- 📍 Molen van Evere, Windmolenstraat 21, Evere
- 💶 € 3 voor leden / € 5 voor niet-leden
- 📧 pjdecoster@willemsfondsbrussel.be
- Willemsfonds Schaarbeek-Evere-Sint-Joost

GELEID BEZOEK AAN DE VROEGMARKT

- 🕒 **Donderdag 1 september om 5u00**
- 📍 MABRU, Werkhuizenkaai 22, Brussel
- 💶 € 3 voor leden / € 5 voor niet-leden
- 📧 hans@willemsfondsbrussel.be
- Willemsfonds Kanal & Brussel-Centrum

WORKSHOP KOFFIEBRANDEN

- 🕒 **Zaterdag 3 september om 14u00**
- 📍 Café Colombia, Maarschalk Fochlaan 89, Schaarbeek
- 💶 Gratis / € 3 voor niet-leden
- 📧 pjdecoster@willemsfondsbrussel.be
- Willemsfonds Schaarbeek-Evere-Sint-Joost

DIONGREWANDELING IN SCHAARBEEK

- 🕒 **Zondag 4 september om 14u30**
- 📍 Gemeentehuis, Colignonplein, Schaarbeek
- 💶 € 5
- 📧 hans@willemsfondsbrussel.be
- Willemsfonds Jette & Schaarbeek-Evere-Sint-Joost

BRUSSELS PLANETARIUM POETRY FEST

- 🕒 **Vrijdag 9 en zaterdag 10 september om 19u00**
- 📍 Planetarium, Boechoutlaan 10, Laken
- 💶 € 5 voor leden / € 10 voor niet-leden
- 📧 <https://poetryfest.brussels>
- Willemsfonds Kanal, Jette en Woluwe, i.s.m. huisvandeMens Brussel, Planetarium, e.a.

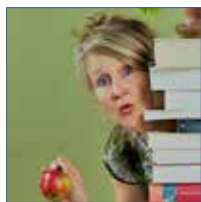
WIJKWANDELING TUINWIJK CITÉ MODERNE

- 🕒 **Zaterdag 10 september en 8 oktober om 11u00**
- 📍 Plaats van afspraak wordt bij inschrijving bekendgemaakt
- 💶 Gratis
- 📧 ilsecarle@hotmail.com
- Willemsfonds Sint-Agatha-Berchem i.s.m. Culturama vzw

ONTBIJTLEZING MET ARTIESTEN POETRY FEST

- 🕒 **Zondag 11 september om 11u00**
- 📍 Replica Bookshop, Scheldestraat 61, Sint-Jans-Molenbeek
- 💶 Gratis (consumpties betalend)
- 📧 suzanne.terhaar@willemsfonds.be
- Willemsfonds Molenbeek en Kanal

VERHALENCARROUSEL IN DE BIB

- 🕒 **Donderdag 22 september om 19u30**
- 📍 Bibliotheek De Lettertuint, Grote Prijzenlaan 63, S.-P.-Woluwe
- 💶 Gratis
- 📧 bibdelettuint@woluwe1150.be of 02 773 18 80
- Willemsfonds Woluwe i.s.m. Davidsfonds en de Bibliotheek

GELEID BEZOEK AAN DE SINT-SERVAASKERK

- 🕒 **Zaterdag 24 september om 10u00**
- 📍 Sint-Servaaskerk, Louis Bertrandlaan, Schaarbeek
- 💶 € 3 voor leden / € 5 voor niet-leden
- 📧 pjdecoster@willemsfondsbrussel.be
- Willemsfonds Schaarbeek-Evere-Sint-Joost

DIONGREWANDELING IN MOLENBEEK

- 🕒 **Zondag 25 september om 14u30**
- 📍 Voor St.-Jan-de-Doperkerk, Gemeenteplein, Molenbeek
- 💶 € 5
- 📧 hans@willemsfondsbrussel.be
- Willemsfonds Jette, Koekelberg & Molenbeek

OPENING WK POETRY SLAM & SHOWCASE BELGISCHE SCENE

- 🕒 **Maandag 26 september om 19u00**
- 📍 Muntpunt Grand Café, Muntplein 6, Brussel
- 💶 Gratis
- 📧 suzanne.terhaar@willemsfonds.be
- Willemsfonds Podium & Muziek en Jette

LGBTQI+ IN SLAM POETRY

- 🕒 **Dinsdag 27 september om 15u45**
- 📍 Muntpunt Grand Café, Muntplein 6, Brussel
- 💶 Gratis
- 📧 suzanne.terhaar@willemsfonds.be
- Willemsfonds Podium & Muziek en Brussel-Centrum

WERELDKAMPIOENSCHAP POETRY SLAM

- 🕒 **Halve finales op dinsdag 27 en woensdag 28 september om 19u30, finale op donderdag 29 september om 19u30**
- 📍 Kinopolis Brussel, Eeuwfeestlaan 20, Brussel
- 💶 € 10 voor leden / € 12,50 voor niet-leden / € 19,95 driedagenpas
- 📧 Inschrijven voor leden via suzanne.terhaar@willemsfonds.be - Tickets aan gewone prijs kunnen aangekocht worden via kinopolis.be
- Alle Brusselse Willemsfondsafdelingen, i.s.m. Brussels Hoofdstedelijk Gewest, Creatief Schrijven, Hurae, e.a.

SCREENINGS DOCUMENTAIRES SLAM

- 🕒 **Woensdag 28 september vanaf 14u00 tot 17u00**
- 📍 Cinema RITCS, Antoine Dansaertstraat 70, Brussel
- 💶 Gratis
- 📧 suzanne.terhaar@willemsfonds.be
- Willemsfonds Podium & Muziek en Anderlecht

JAPANESE THEE-CEREMONIE

- 🕒 **Zondag 9 oktober vanaf 14u30 tot 17u30**
- 📍 GC Felix Sohie, Gemeenteplein 39, Hoeilaart
- 💶 € 10
- 📧 cultuur@hoeilaart.be of 02 657 05 04
- Willemsfonds Hoeilaart

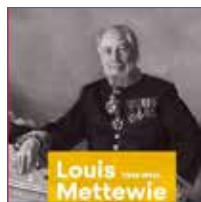
GELEID BEZOEK AAN EXPO "ALEXANDRIË"

- 🕒 **Zaterdag 15 oktober (onder voorbehoud)**
- 📍 BOZAR, Ravensteinstraat 23, Brussel
- 💶 Wordt nog meegedeeld
- 📧 ilsecarle@hotmail.com
- Willemsfonds Sint-Agatha-Berchem

DIONGREWANDELING IN VORST EN SINT-GILLIS

- 🕒 **Zondag 23 oktober om 14u30**
- 📍 Aan de Sint-Augustinuskerk, Hoogte Honderplein, Vorst
- 💶 € 5
- 📧 hans@willemsfondsbrussel.be
- Willemsfonds Jette en Zuidwest-Brussel

BOEKVOORSTELLING "LOUIS METTEWIE"

- 🕒 **Maandag 24 oktober om 18u30**
- 📍 MoMuse, Mommaertstraat 2A, Sint-Jans-Molenbeek
- 💶 Gratis
- 📧 suzanne.terhaar@willemsfonds.be
- Willemsfonds Molenbeek en Schaarbeek-Evere-Sint-Joost, i.s.m. Liberas

ERFENIS ZONDER BEKOMMERNIS

- 🕒 **Dinsdag 25 oktober om 19u30**
- 📍 GC Op-Weule, Sint-Lambertusstraat 91, Sint-Lambrechts-Woluwe
- 💶 Gratis
- 📧 hans@willemsfondsbrussel.be
- Willemsfonds Woluwe i.s.m. Femma Woluwe

GELEID BEZOEK AAN BEGRAAFPLAATS DIEWEG

- 🕒 **Zaterdag 5 november om 14u00**
- 📍 Begraafplaats Dieweg, Dieweg 95, Ukkel
- 💶 € 5
- 📧 hans@willemsfondsbrussel.be
- Willemsfonds Kanal en Zuidwest-Brussel

Lid worden?

Dit kan bij het Willemsfonds heel eenvoudig. Je stort **15 euro** op rekening **BE39 0010 2817 2819** van Willemsfonds vzw. Per extra gezinslid stort je **3 euro** bij. Ben je jonger dan 30 jaar? Dan kan je zelfs gratis lid worden: stuur een mailtje naar suzanne.terhaar@willemsfonds.be